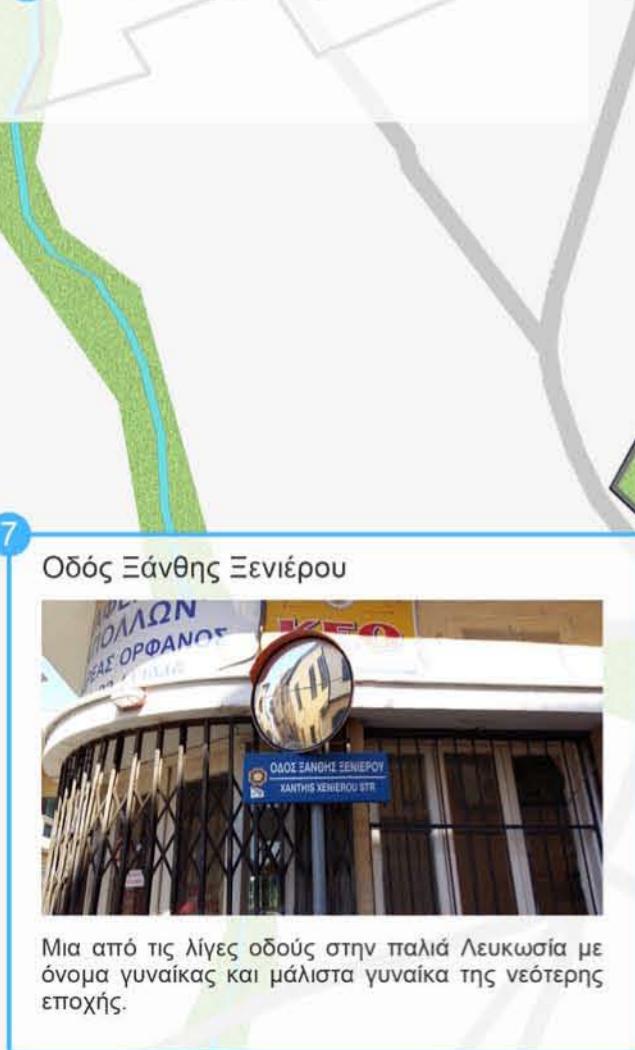

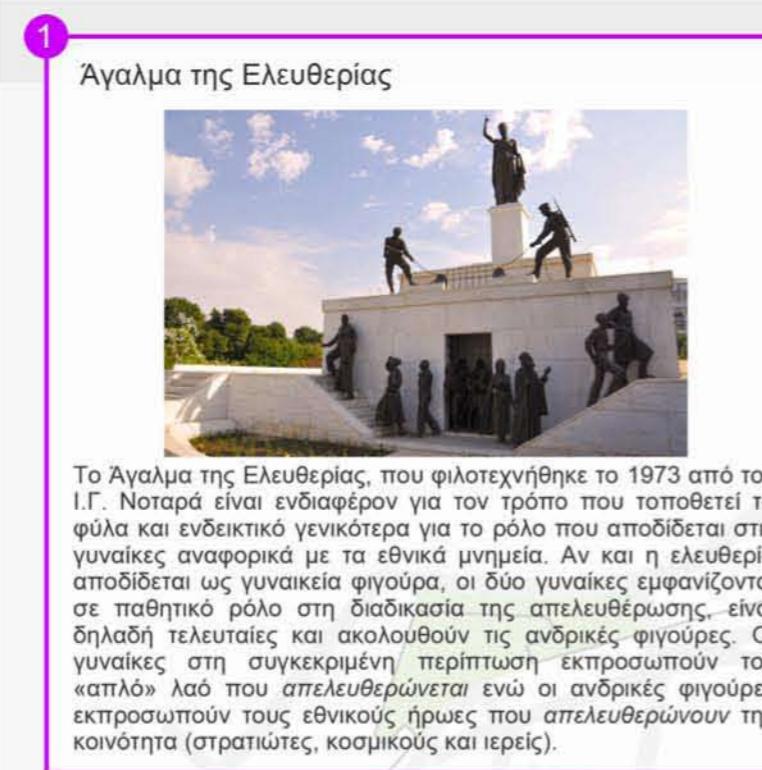
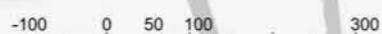
Χάρτης διαδρομής

Στάσεις διαδρομής

- 1 Άγαλμα της Ελευθερίας
  - 2 Αρχοντικό Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου
  - 3 Οδός Αισχύλου
  - 4 Παρθεναγωγείο Φανερωμένης
  - 5 Γυναικοπάζαρο
  - 6 Στέγη εργαζομένων γυναικών
  - 7 Οδός Ξάνθης Ξενιέρου

Μια από τις λίγες οδούς στην παλιά Λευκωσία με όνομα γυναικας και μάλιστα γυναίκα της νεότερης εποχής.

Άγαλμα της Ελευθερίας

Το Άγαλμα της Ελευθερίας, που φιλοτεχνήθηκε το 1973 από τον Ι.Γ. Νοταρά είναι ενδιαφέρον για τον τρόπο που τοποθετείται στα φύλα και ενδεικτικό γενικότερα για το ρόλο που αποδίδεται στις γυναίκες αναφορικά με τα εθνικά μνημεία. Αν και η ελευθερία αποδίδεται ως γυναικεία φιγούρα, οι δύο γυναίκες εμφανίζονται σε παθητικό ρόλο στη διαδικασία της απελευθέρωσης, είναι δηλαδή τελευταίες και ακολουθούν τις ανδρικές φιγούρες. Οι γυναίκες στη συγκεκριμένη περίπτωση εκπροσωπούν τον «απλό» λαό που απελευθερώνεται ενώ οι ανδρικές φιγούρες εκπροσωπούν τους εθνικούς ήρωες που απελευθερώνουν την κοινότητα (στρατιώτες, κοσμικούς και ιερείς).

Εθνογραφικό Μουσείο “Αρχοντικό Χατζηγεωργάκη Κορνέστου”

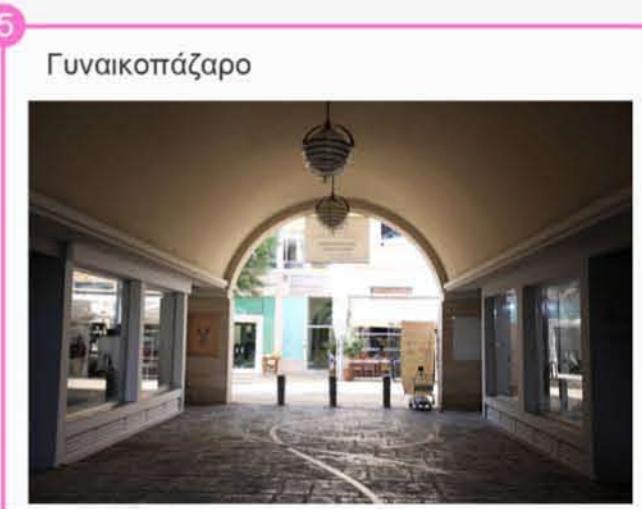

Το αρχοντικό όπου ζούσε το ζεύγος Μαρουδιάς και Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου κτίστηκε το 1793 στη Θέση παλαιότερου αρχοντικού. Αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα αστικής οθωμανικής αρχιτεκτονικής στη Λευκωσία και περιέχει πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία σε σχέση με την αρχιτεκτονική και τη θέση των γυναικών στην οθωμανική Κύπρο.

Παρθεναγωγείο Φανερωμένης

Το 1859 ιδρύθηκε το Παρθεναγωγείο Φανερωμένης που ήταν το πρώτο δημοτικό σχολείο για κορίτσια στην Κύπρο. Οι διευθύντριες και οι δασκάλες των παρθεναγωγείων υπήρξαν πρωτοπόρες στην ίδρυση γυναικείων σωματείων στην Κύπρο.

Γυναικοπάζαρο

Με τον όρο γυναικοπάζαρο έγινε γνωστό το παζάρι όπου συγκεντρώνονταν οι γυναίκες για να πουλήσουν την πραμάτεια τους. Γυναίκες από όλο το νησί και από όλες τις κοινότητες μαζεύονταν εκεί και αγωνίζονταν για τον ίδιο σκοπό: την επιβίωση.

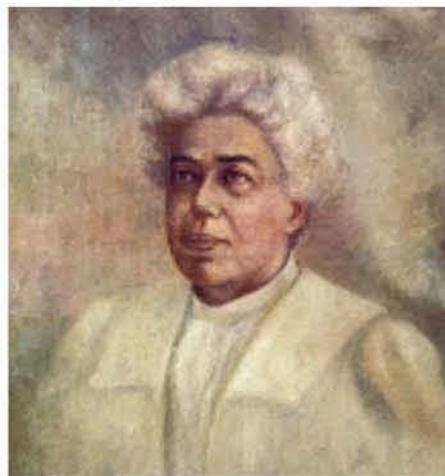
Στέγη εργαζομένων γυναικών

Στην οδό Σωκράτους 19, υπάρχει η Στέγη Εργαζομένων Γυναικών, η οποία λειτουργεί από το 1960 ως χώρος ανάπτυξης των πωλητριών που εργάζονται στο κέντρο της πόλης.

Χάρτης της Λευκωσίας 1965

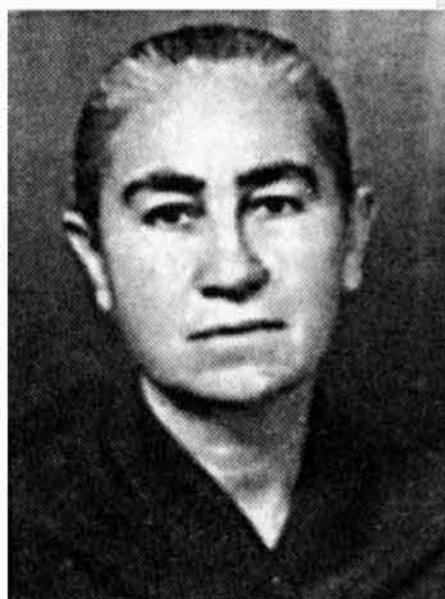
Παρθεναγωγείο Φανερωμένης

Πολυξένη Λοϊζιάς

Η δασκάλα και συγγραφέας Πολυξένη Λοιζιάς (1855-1942) ήταν μία από τις πρώτες και σημαντικότερες φεμινίστριες που έδρασαν στην Κύπρο. Με πρωτοβουλία της ιδρύθηκε, το 1898, τα πρώτα γυναικείο σωματείο του νησιού, γνωστό ως «Ένωσις των Ελληνίδων», επηρεασμένο από την ομώνυμη οργάνωση των φεμινιστριών της Ελλάδας, η οποία είχε ιδρυθεί λίγα χρόνια πριν από τη γνωστή Ελληνίδα φεμινίστρια, Καλλιρόη Παροέν.

Κατίνα Τουμάζου-Νικολάου

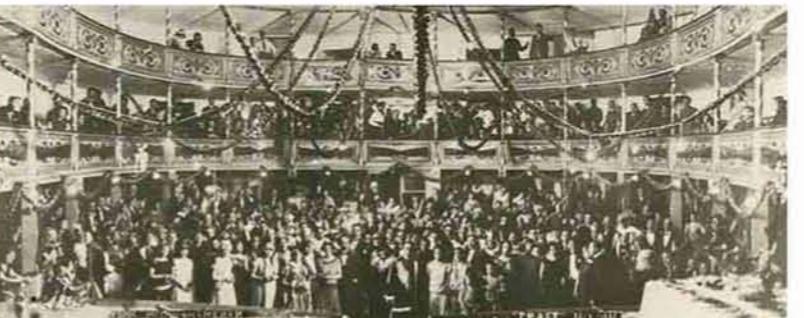

Σε μια εποχή που η πολιτική θεωρούνταν μια κατεξοχήν ανδρική υπόθεση, η δασκάλα Κατίνα Τουμάζου - Νικολάου ήταν η πρώτη γυναίκα που συμμετείχε στην ίδρυση πολιτικού κόμματος στην Κύπρο. Συγκεκριμένα, υπήρξε η μοναδική γυναίκα παρούσα στο Ιδρυτικό Συνέδριο του Κομμουνιστικού Κόμματος Κύπρου, το 1926. Επειδή την εποχή εκείνη δεν θεωρούνταν «καθωσπρέπει» οι παντρεμένες γυναίκες να εργάζονται, οι δασκάλες απολύονταν από τη θέση τους όταν παντρεύονταν. Για να μη χάσει τη δουλειά της, η Κατίνα παρέμεινε αρραβωνιασμένη με τον Ιάκωβο Νικολάου για περίπου 15 χρόνια μέχρι να αποφασίσουν να παντρευτούν.

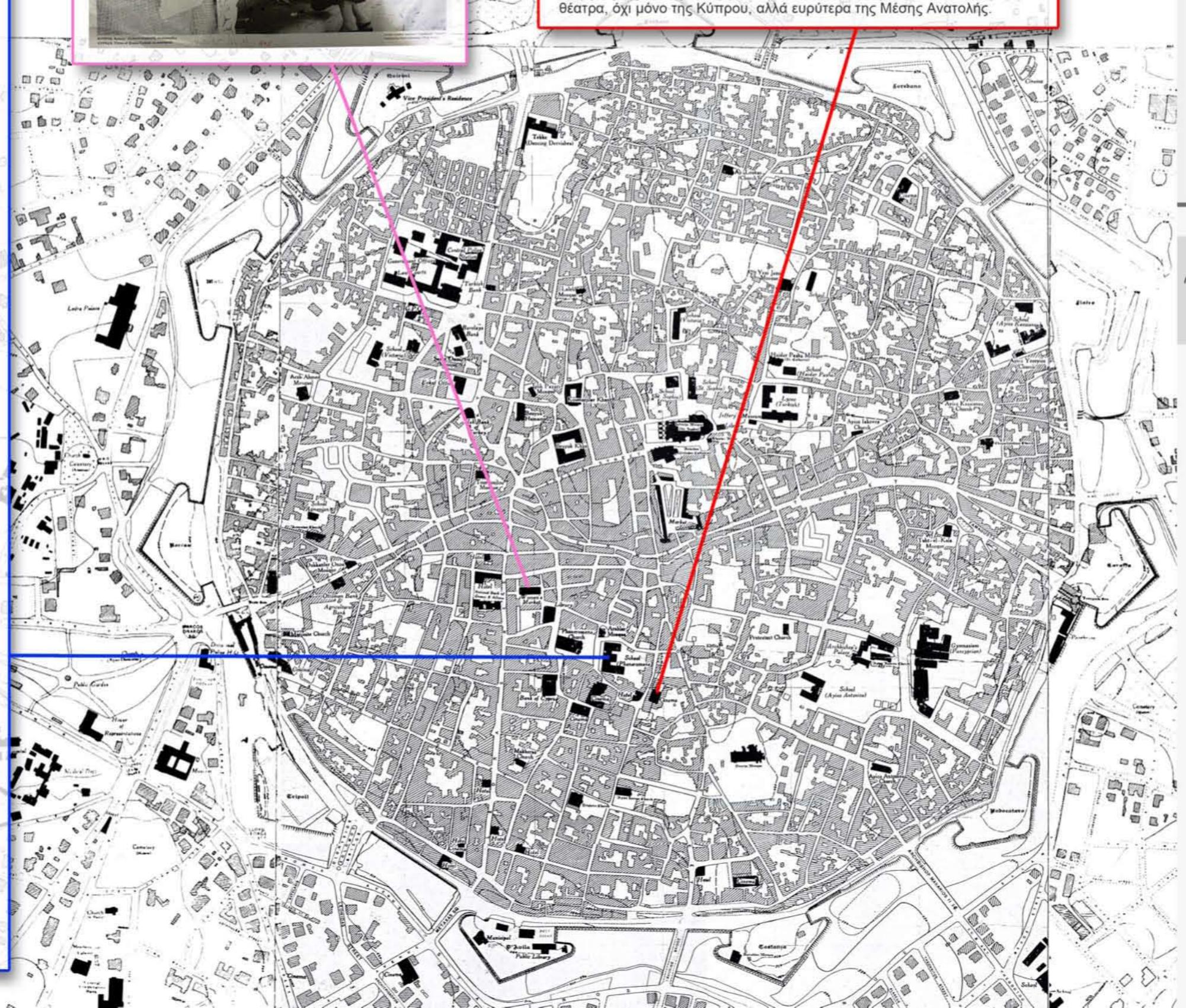
Γυναικοπάζαρο

Θέατρο Παπαδόπουλου

Το Θέατρο Παπαδοπούλου βρισκόταν στην οδό Αισχύλου από το 1899 μέχι το 1967. Κτίστηκε από το μεγαλοεπιχειρηματία της εποχής και ευρέγγητη της πόλης, Γεώργιο Παπαδόπουλο, και ήταν από τα πιο όμορφα θέατρα, όχι μόνο της Κύπρου, αλλά ευρύτερά της Μέσης Ανατολής.

Η δεύτερη διαδρομή που πραγματοποιήθηκε στην Κύπρο με θέμα την ιστορία των γυναικών και η οποία είχε τίτλο “Ζωντανεύοντας την αόρατη ιστορία των γυναικών: Οδοιπορικό σε μιαν άλλη Λευκωσία” παρουσιάστηκε στο κοινό τον Μάρτιο του 2018 στη Λευκωσία.

Διοργάνωση έργου:

Ομάδα διοργάνωσης έργου:
Δημοσθένους Μαριάννα
Κυπριανού Άντρη
Κυρίτση Ειρήνη
Κυρίτση Θέκλα
Νεοφύτου Άντρεα
Νεοφύτου Έλενα
Παναγιώτου Γιώτα
Παναγιώτου Χρυστάλλα
Τσελίκη Ευανθία
Φασαρύ Βασιλική

Σχεδιασμός χάρτη:

Εκδοση:
Λευκωσία 2018